

Hebrew Text of Godfrey Legend

Additions and changes to the first printed edition (Venice, 1587) from Ginzberg manuscript #652 are marked by square brackets. Parentheses indicate portions of the printed edition that are not found in the manuscript.

1999 © Gilad J. Gevaryahu & Harvey Sicherman

[ו]שם [ראיתי ג'כ] (כתוב) ש[פעם אחת] היה (שר א') [היה] בצרפת [שר א' מזרע המלוכה והיה אדון פרווינצה ולוריינה ואנייקו אשר היה שמו] [נקרא] [גרופירידו] [גוטפרידו] בליוון [והיה] גבור ואיש מלחמה [לא היה שר צבא כמוהו בימיו בעל תחבולות] אכזר ואיש משחית. [וישמע שמע] [ונשמע חכמת] רש"י [שהיה חכם גדול ושהיה קרוב וגדול אצל חכמיהם ודייניהם שבצרפת ושהיו שואלים ממנו פסקי בדיני ממונות ובדיני נשים ומשיבם כהוגן וכשור] [ה] עד שהיו כותבים דיניו על שמו בליטורי פובליקו שבעיר פריזי ובין ההמון היה מוחזק זה החכם כמו נביא והקפיד השר הזה מאד על השם טוב הוא] [אפילו בין העמים כי אליו כל העמים ידרושו] וישלח בעדו מעיר לוריינה. וימאן רש"י ללכת כי [ידע בודאי שדעתו להרע לו] (הכיר האיש). ויכעס השר [ויאמר א"כ אני [אלך] אליו] וירכב עם כל חילו [וילך לטרייה וכל היהודים ההם היו בצרה גדולה ותעניות ותפלות עשו לרוב] ויבא [השר] אל בית רש"י [הוא בעצמו] ועלה [למעלה בחדרי חדרים] עד [שהגיע] לבית מדרשו ומצא כל השערים פתוחים ו[כן] הספרים פתוחים [תוך המדרש] ולא [היה] רואה אדם. [ויצא מן המדרש] ויקרא [בקול גדול] שלמה שלמה ו[יען] רש"י [משיב מה] אדון [מבקש] ויאמר השר אנה אתה [וישב] ורש"י [משיב] הנני [והקול היה יוצא מן המדרש ורש"י היה רואה ואינו נראה והשר חזר ואמ'] אחר הקול תוך המדרש ושואל אנה אתה והוא היה עונה הנני ואינו רואהו [וכן עשו כמה פעמים]. אז תמה השר [על זה] ויצא מן המדרש וישאל היש פה יהודי [ויאמ' הין] ויבא לפניו א' [מהתלמידים]. [מתלמידי רש"י] ויאמ' [ר] לו השר אמור לרב שיבא אלי והנני מבטיחו על ראשי שלא [יקבל הזק] [יפחד ובא התלמיד והגיד לרב] וירד רש"י אל השר ויכרע לפניו. והשר [החזיק בו] [וי] [הקימ] [ה] ויאמ' [ר] עתה ראית [י בעין] חכמתך. [הגדולה ומודה אני בה] אכן רצוני שתיעצני על דבר גדול שיש לי לעשות [ויאמר רש"י שאל אדוני] [והוא כי] [ויאמר השר הנה] הכינותי ק' אלף פרשים [אחרים] [ור'] [ומאתים] אניות גדולות ורצוני [ללכת דרך היבשה עד קצה ארץ איטאליה בסוסים וברכב ואחר נלך באניות עד ברוט ומשם אלך] ללכוד ירושלם [וגם יש לי בעיר עקרון ז' אלפים פרשי אחרים] [והוא דבר נקל להיות כי] [ואני בוטח בה] לנצוח [הישמעאלי] [ם היושבים שם להעדרם מחכמת] [אינם אנשי] [המלחמה]. [וגם שם אקרי הוא עקרון אשר יש שם עשרת אלפי פרשי מוכנים לעזרתנו] [ולכן] הודיענני [ו] אם אצליח בדרך זה ויאמר רש"י אדו' הקשית לשאול מאד ויאמר השר הודיעני דעתך ואל תפחד. אז [השיב] [אמ'] רש"י [בדברים מעטים] אתה תלך ותלכוד ירושלים ותמלוך עליה ג' ימי [ם] [וביום הד'] [הרביעי] יגרשוך הישמעאלים ו[אתה] תברח ותשוב בעיר הזאת עם ג' סוסים. ויתמרמר [השר מאד] [מאד השר]. ויאמ' [ר] יוכל להיות כי כנים יהיו דבריך אך אם אחזור עם ד' סוסים אאכיל [את] בשרך לכלבי [ם] [וההרוג כל היהודי שבצרפת] [ויארע לו כל אשר התנבא אליו רש"י] [ויאמ' רש"י] כן יהיה שתחזור חי ובריא ולא יהיה עמך כי אם ג' סוסים עם הסוס שלך וילך השר לדרכו ויעש כל אשר זמם ולכד כל המלכויות ההם ויעמוד בירושלים ג' ימים וביום הרביעי הגיעו שם חיל כבד ועצום ערביים ומצריים וממלוקי והם אנשי מלחמת שולטן מלך מצרים וימצאום יושבי לבטח ויכום ויגרשום מירושלים ואנשי השר הנז' נתחזקו בעיירות שסביב ירושלם וילחמו נגד הישמעאלי ימים רבים ונמשכה המלחמה ההיא ד' שני' ויאבדו אנשי השר את עיר אקרי והשכירים שהיו במקום ההוא היו מלובשי בבגדי לבנים עם צילון שחור עליהם, ובצאתם העיר והלכו לשמור עיר מריש לבשו שחורי עם סימן לבן עליהם ושם עמדו למשמר ימים רבים ויברח השר הנז' וימלט על אניה אחת עד מרסיליאה ומתו רבים באניה בסערת הים ולא נשאר לשר הנז' כי אם ד' סוסים זולת אשר היה לו ובהיותו בחוף הים רכב הוא וג' חביריו על סוסיהם ליכנס במלכות [ויחזור עם ג' סוסים אחרים יותר משלו אחרי רוב המלחמות שעשה כי נמשכו ד' שנים] ויזכור דברי רש"י והיה [ב]דעתו להרע לו וה' הפר עצתו כי בהכנסו בשער [העיר] נפל אבן מ[ן] ה[משקוף] [שב] [השער] [על ראש א' מהסוסים וימת שם] [והמית א' מחביריו עם סוסו הרוכב עליו] ויבהל [השר מאד] [מאד] [השר ויאמ' אכן נודע הדבר] [והודה] כי [דברי היהודי] כנים [הם] [דברי היהודי] וילך לו אל רש"י [להשתחוות אליו קודם שובו אל ביתו] וימצא כי [הלך לעולמו] [נפטר לחיי הע"ה] ויתאבל מאד עליו ע"כ מצאתי [ואני כתבתי הקצור].

